

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Den 25. januar 1990 vedtog Folketinget indførelse af brugerbetaling for en lang række forvaltningsafgørelser inden for Justitsministeriets område. Se Folketingstidende 1989-90, forhandlingerne sp. 2859, 3223, 3451, 3764, 5095 og tillæg A sp. 2489, tillæg B sp. 203 og 481 samt tillæg C sp. 297, og lov nr. 62 af 7. februar 1990 om ændring af forskellige love (brugerbetaling for visse forvaltningsafgørelser inden for Justitsministeriets område).

Allerede ved Folketingets behandling af indførelsen af disse nye brugerbetalingstiltag gjorde forslagsstillerne opmærksom på de uheldige virkninger, en række af disse gebyrer ville få for en lang række idræts- og almennyttige foreninger, erhvervsvirksomheder m.v. Det har nu efter lovens ikrafttræden for ca. 1 år siden vist sig, at forslagsstillerne fik ret i disse forudsigelser.

Lovforslaget omfatter gebyrbestemmelserne for forvaltningsafgørelser på følgende områder:

- Ophævelse af det indførte gebyr på 1.000 kr. for indgivelse af ansøgning om tilladelse i henhold til lov om klasselotteriet til afholdelse af lotteri m.m.
- Reducering af de urimeligheder, som en gebyrvækst på 240 pct. har medført for så vidt angår tilladelser i henhold til våbenloven til riflede jagtvåben til jægere ved, at tilladelsernes gyldighedsperiode udvides fra 5 til 10 år.
- Ophævelse af det indførte gebyr på 1.000 kr. for indgivelse af ansøgning i henhold til færdselslovens bestemmelser med henblik på afvikling af bl.a. cykel- og motorløb samt bestemmelser i samme lov om ansøgninger om tilladelse til overskridelse af færdselslovens almindelige bestemmelser om et køretøjs bredde, længde og højde, om vægt- og akseltryk og om kørsel med blokvogne.
- Ophævelse af det indførte gebyr på 500 kr. i henhold til lov om restaurations- og hotelvirksomhed for ansøgninger om tilladelser til opnåelse af de såkaldte lejlighedstilladelser.

Det fremgik af lovbehandlingen af justitsministerens lovforslag, at ovenstående gebyrer ikke havde til formål at fremme adfærdsændringer eller tilsigtede

begrænsninger i antallet af myndighedernes forvaltningsafgørelser. Brugerbetalingen havde alene det formål at tilføre Justitsministeriet et øget indtægtsprovenu. Derved virker de omfattende brugerbetalingstiltag som et rent skatteforslag. Dette understreges af, at gebyrpålægget alene er knyttet til indgivelse af visse ansøgninger, således at også banale og lidet ressourcekrævende sagsbehandlinger belægges med et gebyr, der på ingen måde står i et rimeligt forhold til den offentlige myndigheds ydelse. Dette forhold er meget alvorligt, da det bibringer borgerne den opfattelse, at bl.a. politiets behandling af konkrete forvaltningsafgørelser knyttes til borgerens betalingsevne. Dette virker klart krænkende for retsopfattelsen.

Forslagsstillerne har forståelse for, at det kan være nødvendigt at hæve allerede indførte gebyrer, således at de dækker en eventuel udgiftsstigning i forbindelse med en offentlig myndigheds ekspedition og sagsbehandling. Men i forbindelse med fastsættelse af et gebyr på 840 kr. for indgivelse af ansøgning om våben-tilladelse for jægere er der tale om en stigning på 240 pct., der på ingen måde står i et rimeligt forhold til politiets sagsbehandling.

Indførelse af gebyrer på områder, hvor det nærmest kan have chikanøs karakter, eller gebyrstigninger, der ikke er begrundet i reelle udgiftsstigninger, kan medføre, at borgerne vender sig imod de politiske beslutninger og afstår fra at indgive ansøgning eller forny deres tilladelser. En sådan udvikling vil have katastrofale følger for de forvaltningsafgørelser, der er relateret til bestemmelser i færdselsloven og våbenloven.

De nye gebyrregler har samtidig givet anledning til en meget forskellig praksis og forvaltning i de enkelte politikredse.

Forslagsstillerne finder på den baggrund, at der hurtigst muligt må ske en afvikling af ovennævnte gebyrregler.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Om forslagets økonomiske og administrative konsekvenser bemærkes følgende: